

UCHWAŁA NR XIII/95/2016
RADY GMINY ŻYRZYN

z dnia 27 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), art. 179 ust. 2 w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.) - Rada Gminy, działając na wniosek Wójta Gminy Żyrzyn uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żyrzyn.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały Nr XIII/95/2016
Rady Gminy Żyrzyn
z dnia 27 czerwca 2016 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
W GMINIE ŻYRZYN
NA LATA 2016 – 2018**

Spis treści:

I.	Wprowadzenie	3
II.	Adresaci programu	4
III.	Diagnoza społeczna.....	4
IV.	Cele programu	7
V.	Oczekiwane rezultaty	9
VI.	Czas realizacji programu	9
VII.	Podmioty odpowiedzialne za realizację programu	9
VIII.	Źródła finansowania	10
IX.	Monitorowanie	10

I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. To w niej kształtują się tożsamość, postawy, przyzwyczajenia, nawyki, zachowania. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa oraz poczucie własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów, wyjść z sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się przede wszystkim alkoholizm, narkomanię, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Występowanie ich często jest powiązane z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które prowadzą do braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Problemy występujące w rodzinie są często złożone, dlatego niezbędne są skoordynowane działania i harmonijna współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żyrzyn na lata 2016 – 2018 został opracowany w celu wspierania rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w celu nabycia lub przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Podstawą działań ujętych w programie jest:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2016r.poz. 575 ze zm.),
 - Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2015r. poz. 163 ze zm.),
 - Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2015r. poz.1390),
 - Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2016r. poz. 487)
 - Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2016r. poz. 224)
- Program nawiązuje do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żyrzyn opracowanej na lata 2016 – 2023, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zasoby instytucjonalne Gminy Żyrzyn.

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie,
- Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Żyrzynie,

- Urząd Gminy w Żyrzynie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrzynie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie,
- Dzielnicowi Komisariatu Policji w Kurowie,
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Żyrzyn,
- Parafie (Żyrzyn, Osiny, Parafianka).

II. Adresaci programu

Adresatami programu są rodziny z terenu Gminy Żyrzyn, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem oraz rodziny, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

III. Diagnoza społeczna

Gmina Żyrzyn leży w północno-zachodniej części województwa lubelskiego, w powiecie puławskim. Jest to gmina wiejska w skład, której wchodzi 15 sołectw. Na dzień 31.12.2015r. Gminę Żyrzyn zamieszkiwało 6 706 osób.

Tabela nr 1. Tabela diagnostyczna

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Liczba mieszkańców ogółem	6 570	6 713	6 706
Liczba kobiet	3 291	3 387	3 387
Liczba mężczyzn	3 279	3 326	3 319
Liczba osób objętych pomocą społeczną	266	265	266
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ogółem	151	152	150
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	525	515	476

Oprac. źródło własne

W 2015r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie objął wsparciem 150 rodzin z terenu Gminy Żyrzyn. W stosunku do lat poprzednich liczba osób i rodzin objętych pomocą tutejszego Ośrodka jest porównywalna. Podobnie jak w latach ubiegłych

dominującym problemem pozostaje bezrobocie. Jest to główny czynnik prowadzący do ubóstwa. Bezrobocie jest problemem złożonym, które może mieć różne podłoże. Najczęstsze to brak odpowiedniego wykształcenia, brak dodatkowych kwalifikacji zawodowych oraz doświadczenia, brak ofert pracy. Niekiedy osoby długotrwale bezrobotne przyzwyczajają się do prowadzonego trybu życia i nie chcą iść do pracy. Również nałogi (przede wszystkim alkoholizm) są barierą, która nie pozwala znaleźć bądź utrzymać na dłużej zatrudnienia.

Poniższa tabela szczegółowo ukazuje powody przyznawania pomocy.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy

Występujący problem	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Bezrobocie		77	80	75
Niepełnosprawność		48	49	60
Ubóstwo		65	73	56
Potrzeba ochrony macierzyństwa		57	60	55
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ		32	32	26
Długotrwała lub ciężka choroba		27	30	25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego		21	18	15
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE		16	15	14
Alkoholizm		10	11	15
Przemoc w rodzinie		2	3	4
Narkomania		0	0	0

Oprac. źródło własne

Bezrobocie oraz niepełnosprawność to główne przyczyny udzielania pomocy w ostatnim roku. Są to główne czynniki, które prowadzą do życia w ubóstwie. W 2015 roku znacznie wzrosła liczba osób korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka ze względu na niepełnosprawność. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ma tendencję spadkową. Ilość rodzin, w których stwierdzono alkoholizm oraz przemoc w rodzinie z każdym rokiem wzrasta. Do niedawna był to problem ukryty w większości rodzin. Powyższe dane mogą oznaczać, iż coraz więcej osób

mówi o swoim problemie i szuka pomocy oraz wsparcia. Dzięki temu będzie można w porę reagować i uniknąć tragicznych w skutkach sytuacji. Sprawcy zaś nie będą czuli się bezkarni.

Tabela poniżej przedstawia typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Żyrzyn.

Tabela nr 3. Typy rodzin objętych pomocą w 2015r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM:	157	507
W tym rodziny objęte wyłącznie pomocą w postaci pracy socjalnej	7	31
Liczba osób:	40	40
1		
2	21	42
3	26	78
4	33	132
5	18	90
6 i więcej	19	125
W tym rodziny z dziećmi: ogółem	91	405
o liczbie dzieci:	34	123
1		
2	33	143
3	16	84
4	4	25
5	4	30
6	0	0
7 i więcej	0	0

Oprac. źródło własne

Z informacji zawartych w tabeli nr 3 wynika, że w 2015 roku najliczniejszą grupę objętą wsparciem tutejszego Ośrodka stanowiły rodziny prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Spośród 157 rodzin objętych pomocą, 91 rodzin, to rodziny z co najmniej jednym dzieckiem. Największą grupę stanowiły rodziny posiadające jedno oraz dwoje dzieci. Natomiast najliczniejszą rodziną, która korzystała z pomocy tutejszego w 2015 roku, była rodzina posiadająca pięcioro dzieci (takich rodzin było 4).

Tabela nr 4. Typy rodzin niepełnych objętych pomocą w 2015r.

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	14	43
o liczbie dzieci:		
1	8	20
2	4	15
3	2	8
4 i więcej	0	0

Oprac. źródło własne

W 2015 roku pomocą objęto 14 rodzin niepełnych, z czego 8 rodzin ma na utrzymaniu jedno dziecko.

Z danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach wynika, że w 2015r na mocy postanowień sądu zostały utworzone 3 spokrewnione rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Gminy Żyrzyn, w których umieszczono łącznie 6 dzieci (uprawomocnienie postanowienia sądu wobec jednej rodziny nastąpiło w dniu 01.01.2016r.).

Liczba dzieci w pieczy zastępczej w 2015r. – 12 dzieci, w tym:

- rodziny zastępcze spokrewnione – 6 dzieci,
- rodziny zastępcze niezawodowe – 2 dzieci,
- rodziny zastępcze zawodowe – 3 dzieci,
- instytucjonalna piecza zastępcza – placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego – 1 dziecko.

IV. Cele programu

Cel główny Programu:

Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel szczegółowy 1:

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim,	- liczba i forma udzielonej pomocy, - liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych pomocą,
2) objęcie programem dożywianie potrzebujących dzieci,	- liczba dzieci korzystających z posiłków,
3) organizowanie wypoczynku dla	- formy wypoczynku,

dzieci z rodzin wymagających wsparcia,	- liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku,
4) objęcie pomocą materialną uczniów przyznawaną w formie stypendiów socjalnych,	- liczba przyznanych stypendiów,
5) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (m. in. kontakt z punktem szczepień, lekarzem rodzinnym),	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem,
6) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy,	- liczba osób (dorośli i dzieci),
7) współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.	- liczba dzieci przebywających w poszczególnych ośrodkach, - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.

Cel szczegółowy 2:

Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy:

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,	- liczba przeprowadzonych pogadarek, spotkań informacyjnych z dziećmi oraz z rodzicami,
2) realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapobieganie szerzeniu się patologii,	- liczba Niebieskich Kart, - liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrzynie, - liczba spraw skierowanych do Sądu o wgląd w sytuację rodziny,
3) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych oraz monitorowanie terapii rodziców,	- liczba rodzin objętych monitorowaniem,
4) motywowanie oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia rodzin,	- liczba rodzin korzystających ze specjalistycznej pomocy,

Cel szczegółowy 3:

Pomoc w rozwiązywaniu istniejących problemów, rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych:

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) pomoc w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez wsparcie asystenta rodziny oraz rodziny wspierającej,	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, - liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej,
2) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystenta rodziny,	- liczba szkoleń,
3) podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,	- liczba rodziców biologicznych współpracujących z asystentem rodziny,
4) współpraca z placówkami oświatowymi, w zakresie zapobiegania występowaniu zagrożeń w rodzinach,	- liczba uczniów objętych pomocą,

V. Oczekiwane rezultaty

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin.
3. Ograniczenie szerzenia się patologii.
4. Zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży.
5. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych.
6. Zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

VI. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2016– 2018.

VII. Podmioty odpowiedzialne za realizację programu

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współdziałania Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie z:

- Urzędem Gminy w Żyrzynie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Żyrzynie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrzynie,
- Placówkami oświatowymi na terenie Gminy Żyrzyn,

- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- Kuratorami sądowymi Sądu Rejonowego w Puławach,
- Dzielnicowymi Komisariatami Policji w Kurowie,
- Psychologami i pedagogami szkolnymi,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Puławach,
- Poradnią Terapii Uzależnień w Puławach.

VIII. Źródła finansowania zadań programu

Zadania w ramach programu będą finansowane z:

- środków własnych gminy,
- dotacji budżetu państwa,
- dotacji z programów rządowych.

IX. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Żyrzyn sprawozdania z realizacji programu, sporządzonego przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.